

1 Partnerskabsaftale Klemensker

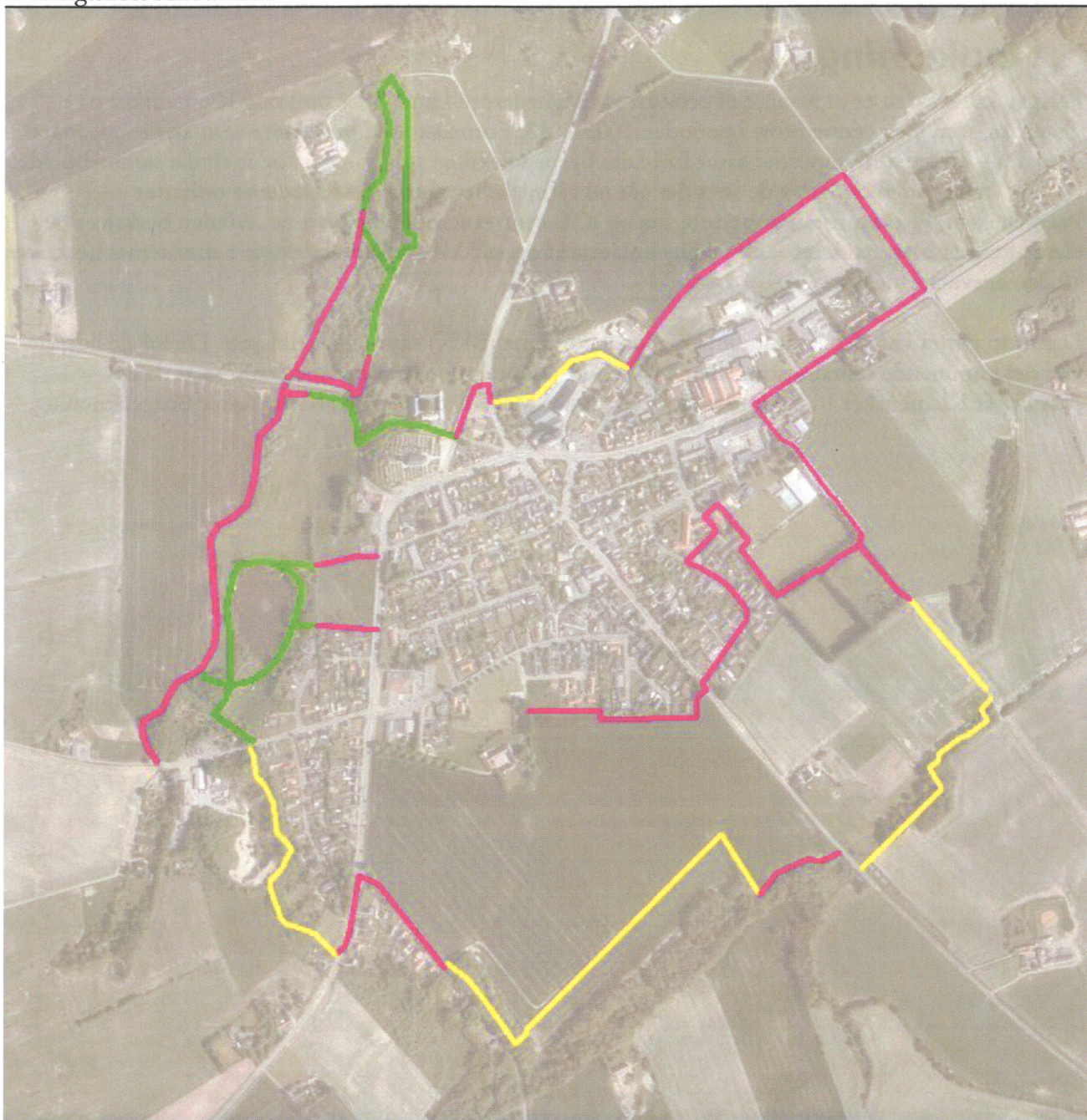
1.1 Indledning

Partnerskabsaftalen er et resultat af projektet Mulighedernes Land, Stier omkring Klemensker og Østerlars, som blev gennemført i perioden 2009-2013. Formålet med projektet var at styrke adgangen til naturen i form af trampestier samt forbedre byens udendørs mødesteder for at styrke sammenholdet i byen. Trampestien omfatter de stier der går ud i landskabet, mens mødestederne omfatter Præstemosen, Pladsen foran Superbrugsen og KIF-centret samt Idrætspladsen. Aftalen beskriver de elementer der blev etableret samt vedligeholdelse af disse. Skal der ske ændringer i stisystemet beskriver aftalen ansvarsfordelingen.

Der er to parter i aftalen; Bornholms Regionskommune (BRK) samt lokale ildsjæle. De lokale ildsjæle vil i det kommende omtales som Klemensker. Ildsjælene kan f.eks. være medlemmer af de tre foreninger Klemensker Idrætsforening, Klemensker Menighedsråd samt Klemensker Borgerforening.

2 Stier

Oversigtskort drift af stier

Lilla: BRK vedligeholder.

Gul og grøn: Klemensker vedligeholder (grøn ejes af Klemensker Menighedsråd).

Navngivning og længde strækninger		Fordeling af vedligeholdelse					
Beskrivelse	m	Beskrivelse	BRK	Beskrivelse	KM*	K*	m
Præsteskov							
Mark vest for bæk	80		80				80
Præsteskov	1040	Skovvej vest	220	Resten	820		1040
Mark øst for bæk	80		80				80
Overkørsel bæk	110		110				110
	1310						1310
Mark Søsende til Simblegårdsvej							
mark	710		710				710
Eng Simblegårdsvej	180	nedkørsel	40	Resten	140		180
	890						890
Præstemosen							
Indkørsel Fabriksvej	130				130		130
Nåleskov	60				60		60
Søen	530				530		530
Indgang fra Klemens Storegade Nord	180	mark	100	Resten	80		180
Indgang fra Klemens Storegade Syd	120	mark	100	Resten	20		120
	1020						1020
Den gamle grusgrav							
Den gamle grusgrav	420				420	420	
	420						420
Ågårds-ellet							
Klemens Storegade	140		140				140
Ågårdsvej	210		210				210
Bjørnegårdsskov	210				210		210
Markskel	560				560		560
Muleby Å	160		160				160
	1280						1280
Mælkevejen							
Muleby Å	410				410		410
Markvej til vandboring	200				200		200
Hundelufterplads øst	140		140				140
Stadionvej	280		280				280
	1030						1030
Sydkant Klemensker							
Kommunal mark	140		140				140
Bjørnegårdsmark	200		200				200
Bjørnemøllevej	410		410				410
Boldbaner	280		280				280
Hundelufterplads nord	80		80				80
	1110						1110
Nordkant Klemensker							
Splitsgårdsvej	330		330				330
Juelsmindevej	230		230				230
Cykelsti	470		470				470
BAF	260				260		260
Bedegadevej	140		140				140
Præstegården	170				170		170
	1600						1600
	8660	8660	4650		1950	2060	8660
					8660		8660

* Den samlede strækning som vedligeholdes af Klemensker er 4210 m, heraf ejer Klemensker Menighedsråd (KM) 1950 m.

På de trampestier BRK vedligeholder bliver stien slået med slagleklipper 2 x om året.

Ønskes supplerende pleje skal denne udføres af Klemensker. Dele af stiforløbet er beliggende på offentlig vej eller kommunalt ejede private fælles veje. Her vedligeholdes vejen af BRK.

På de strækninger Klemensker vedligeholder er den lokale fordeling af plejen BRK uvedkommende.

Ændringer i stiforløb. Hvis der sker ændringer i stiforløbet f.eks. at en lodsejer opsiger sin aftale og ønsker stien fjernet tages det op til nærmere drøftelse imellem BRK og Klemensker hvad der skal ske. Tiltag for at lave nye stier for at erstatte fjernede muligheder skal komme fra Klemensker. BRK kan indgå i arbejdet som partner. Når stier er fjernet skal BRK og Klemensker fjerne/ændre hvad der ligger af oversigtskort på internettet mv. Markeringspæle fjernes af BRK.

Langs stierne er der etableret følgende elementer. Oversigtskort over fordelingen af elementerne langs stierne ses i bilag:

2.1 Bro Muleby Å

Broen er etableret med bærende vanger af douglas 250 mm og tværgående brædder i douglas 50 mm. Broen hviler på flade sten og er fæstnet til jorden med jordspyd. Klemensker vedligeholder broen.

2.2 Broer samt vad i Præsteskov

Der er etableret 3 stk broer af douglasbrædder 50 mm. Broerne hviler på tværvanger af genbrugsplast. Der er etableret et vad af flade sten i Præsteskov i bækken. Dette er sket delvist ved flytning af eksisterende sten samt udlæg af nye. Der er etableret et vad på blød bund i den østlige del af skoven tæt på hvor stien deler sig i to. Klemensker vedligeholder broer og vad.

2.3 Terræntrapper

Der er etableret trappenedgange på Årsballevej til stien "Mælkevejen" ved Klemensker Mejeris tilbageholdelsesbassiner samt på Klemens Storegade ved nr. 62. Trapperne er udført i genbrugsplast og nedgravet i terrænet. De står på vejarealet hvor BRK slår vejkanterne. Klemensker vedligeholder trapperne.

2.4 Hegn ved Klemensker Mejeris tilbageholdelsesbassiner

Klemensker vedligeholder hegnet.

2.5 Bro Simblegårdsvej over vejgrøft

Klemensker vedligeholder broen.

2.6 Bænke cykelsti og grusgrav

Klemensker vedligeholder bænke.

Der er opsat 3 stk Klemensker-bænke på cykelstien. Bænkene er udført af Bornholms Trædesign v. Pedeter Pedersen. BRK slår græsset langs cykelstien. Ønskes yderligere græsslåning omkring bænkene udfører Klemensker denne pleje.

Der er opsat 2 stk Bænke med ryglæn i grusgraven.

2.7 Markeringspæle i eg med pictogrammer

Der er opsat 35 stk egepæle 95 x 95 x 1200 mm, nedgravet 600 mm.

På hver pæl er der påskruet pictogrammer 80 x 80 mm, 2 mm hvid aluplade med serigrafisk tryk med lak. Der er følgende pictogramtyper: pile (blå trekant), hund i snor, ridning forbudt, privat samt logo Klemensker.

Græsslåning omkring markeringspæle udføres af Klemensker. Ved udskiftning og nyopsætning af pæle eller pictogrammer betaler BRK materialerne og Klemensker udfører opsætningen. BRK har et lille lager af pictogrammer (en rest fra anlægsprojektet).

Det må forventes at markeringspælene bliver mindre vigtige med tiden da stisystemet gerne skulle blive alment kendt i lokalområdet og da der findes elektroniske kort der viser stisystemet.

2.8 Vådområde

Der er udgravet et vådområde ved Keld Jørgensen, Søsende. Dette vedligeholdes af lodsejer.

3 Information og kort

Der er opsat informationstavler og oversigtskort over stierne rundt omkring i Klemensker. Ud over at de er sat op fysisk forefindes de også i elektronisk form som pdf-filer. Disse filer er offentligt tilgængelige.

3.1 Oversigtskort og informationstavler

Oversigtskort

Størrelse	Beskrivelse	Placering	Lodsejer
90x90 cm	Kort over Bornholm samt oversigt stier	Brugsens facade	Brugsen
A3	Kort over stierne omkring Klemensker	Fabriksvej.	KM
A3	Kort over stierne omkring Klemensker	P-plads kirken	KM
A3	Kort over stierne omkring Klemensker	Syd for p-plads v kroen	KM
A3	Kort over stierne omkring Klemensker	Hundelufferpladsen	BRK

Informationstavler

Størrelse	Beskrivelse	Placering	Lodsejer
A3	Klemensker Kirke	P-plads kirken	KM
A4	Runesten 5	Nordside kirkekoret	KM
A4	Runesten 1 og 6	Sydside kirkekoret	KM
A3	Runesten 7, 8 og 9	Kirkegårdsmuren indgang nord	KM
A3	DBJ	Jernbanevej	BRK
A3	Skole og idrætsliv	Stadionvej gavl af cykelskur	BRK
A3	Opbygningen af Klemensker	Overfor Klemens Storegade 17	BRK

A3	Arkæologi på Bjørnebakkerne	Ved DBJ-højen	KM
----	-----------------------------	---------------	----

Det store oversigtskort opsat på Superbrugsens facade er udarbejdet af Eniro (tidligere Krak). Vedligeholdelse udføres af Klemensker. Oversigtskortet er udført i grafittiresistent materiale. Et nyt kort koster ca 5.000,- kr ekskl. moms, levering og opsætning samt evt. elektronisk tilretning der udføres af Eniro.

Oversigtskort og informationstavler er trykt som storformat-print på folie og pålagt en uv-laminering monteret på en 5 mm opskummet pvc-plade. Der er lavet to ekstra kopier af informationstavlerne; en til udstilling i KIF-centret og en til reserve. Der er lavet et ekstra kopi af hvert oversigtskort. De ekstra oversigtskort og informationstavler opbevares af Klemensker.

Informationstavler og oversigtskort er monteret i kortbordskassetter i aluminium med ovnlakeret grøn farve uden plexiglas og står på kortbordsstandere til skrå montering i varmgalvaniseret RHS-rør 1800 mm, nedgravet 800 mm. Oversigtskort, kassetter og standere vedligeholdes af Klemensker i KIF-centret.

3.2 Folder

Der er udarbejdet en folder over stisystemet. Den er trykket i 2000 eksemplarer. Den elektroniske version er offentlig tilgængelig. Yderlige optryk udføres af Klemensker

3.3 Artikler

Der er udført en række artikler i elektronisk format af journalist Svend Kramp om Klemensker. Disse artikler er offentligt tilgængelige.

4 Præstemosen

Præstemosen ejes af Klemensker Menighedsråd. Vedligeholdelse af de opførte elementer udføres, med mindre andet er nævnt, af Klemensker i samråd med menighedsrådet.

Shelter, plateau og bådebro er dækket af Klemensker Menighedsråds forsikring.

4.1 Sti rundt om søen

Stien er forbedret. Terrænet er udjævnet og der er udlagt et lag på 5 cm skærver fra Fabriksvej og hele vejen rundt om søen. Græsset gror igennem skærverne derved skabes en fast bund der gør det nemmere at færdes på. Desuden er der langs østsiden af Præstemosen gravet en grøft og etableret tværgående udløb til søen hvilket gør denne del af stien mere tør og fast. Vedligeholdelsen af stien vil være græsslåning samt oprensning af grøft.

4.2 Bådebro

Bådebroen er udført med bærende lægter og tværbrædder i douglas og funderet på egepæle. Broen har en 10 cm høj handicapvenlig styreliste. For enden af bådebroen er der friholdt et stykke udenfor styrelisten.

4.3 Plateau

Plateau er udført med bærende lægter og tværbrædder douglas og funderet på egepæle. Der er en niveaufri adgangsrampe til plateauet samt styreliste på 20 cm. Der er fastmonteret en bæk med ryglæn.

4.4 Shelter

Shelteret er udført i douglas. Taget består af en undertags-krydsfinerplader med fer og not, belagt med tagpap. I shelteret er der etableret hylder samt placeret to stk lave fritstående bænke. Nedenfor shelteret er der etableret en bålplads med 2 stk skovborde.

4.5 Aktivitetssti

Rundt om søen er der etableret en række redskaber til en aktivitetssti.

4.6 Landart

På højen med udsigt mod kirke og by er der etableret en ramme.

Nissehuer i granskoven.

Vandresten i to kasser.

Sømonster i træ og sten på engen.

Landart er etableret som midlertidige installationer der fjernes når de er udtjente.

4.7 Skulpturpark

Skulpturparken er etableret ved DBJ-højen tæt op ad Hans Jacob Rømers grund, Fabriksvej.

Vedligeholdelse aftales nærmere mellem Klemensker og Hans Jacob. Der skal holdes en afstand til vandboringen på mindst 10 m.

4.8 Æbletræer

Der er plantet 25 stk æbletræer plantet på skråningen op mod Fabriksvej. Det er en række gamle æblesorter. Der er lagt et lag flis ved hvert træ mod ukrudt samt sat hønsenet rundt om for at beskytte mod harebid.

4.9 Vejskilte

Der er opsat en galger med P-skilt på Fabriksvej samt ved skt hans bål der henviser til mulighed for handicapparkering. I samme galgen på Fabriksvej er opsat et skilt med navnet ”Præstemosen”.

4.10 Øvrige

- DBJ-højen er ryddet.
- Grøft med udløb til søen oprenset ved træbro
- Grøft ved Søsende 9 uddybet. Det er her udløbet fra Præstemosen kommer ud.
- Træer langs brinken mod søen fældet og fjernet
- Eksisterende bænkeopstilling med grill. Urørt.
- Eksisterende faststående bænke ved søen har fået skiftet brædder.

- Der er opsat pæle med reb til at holde i på skrænten man kommer til fra Klemens Storegade.
- BRK slår græsset med slagleklipper i Præstemosen ved Skt Hans bålet op til Skt Hans (gammel aftale fra før projektet der fortsætter).

5 Pladsen foran Superbrugsen og KIF-centret

Vedligeholdelse af elementerne på pladsen udføres af lodsejerne.

Der er opsat 5 stk Klemensker-bænke samt plantet 20 stk Himalayabirk (*Betulus utilis*) med underjordisk fastgøringssystem. Nogle af træerne har i 2013 fået pæle til støtte. Træerne skal vandes i de først 3-5 vækstsæsoner. Anslået 50 l pr træ 2-3 gange på måned. Eller 10 l pr træ 1 gang pr uge. Der er jf afsnittet om information opsat et oversigtskort Superbrugsens facade.

6 Idrætsområdet

Idrætsområdet ejes af BRK og vedligeholdelse af de etablerede elementer udføres af BRK.

Der er etableret en hundelufferplads med handicapvenlig låge. Området nær udgangen er udjævnet og delvist belagt med stabilgrus. Der er placeret et borde-bænkesæt samt to bænke i indhegningen. Der er opsat et miljøstativ.

Græsset slås 1-2 x om året for at holde brombær nede. Miljøstativet tømmes efter behov. Hegnet forventes at kunne holde en årrække uden vedligeholdelse. Vedligeholdelsen vil afhænge af hvor meget hundelufferpladsen bliver brugt. Borde og bænke bliver ikke vedligeholdt (aftørring og rengøring). De bliver erstattet når de rådner.

Der er etableret en opholdsplads med udsigt over Muleby Å. Pladsen er udjævnet, belagt med stabilgrus og stampet. Der står et skovbord med kørestolsvenlig forlængelse af bordenderne. Markvejen fra P-plads til opholdsplads er afhøvlet. Der er opsat P-skilt på Stadionvej samt ved opholdspladsen der henviser til handicapparkering.

Udsigten holdes åben ved kratrydning og beskæring 1 x om året. Øvrig vedligeholdelse afhænger af hvor meget pladsen bliver brugt.

7 Budget

Klemensker tildeles 7.000,- om året ekskl. moms. Pengene tilgår Klemensker Borgerforening og fordeles lokalt. Pengene kan f.eks. bruges til mad og drikke, materialer samt redskaber da arbejdet fra lokal side forventes hovedsageligt at blive udført ved frivillig arbejdskraft via de lokale foreninger.

8 Afrapportering

Det er vigtigt at skaffe viden om hvorledes stierne og de øvrige anlæg bliver brugt. Derfor skal man lokalt holde øje med brugen af stierne med henblik på med tiden at tilpasse stisystemet. Der afrapporteres mindst en gang årligt omkring 1. november. Dette kan foregå pr tlf.

Afrapporteringen fra Klemensker sker ved:
 Fmd Klemensker Borgerforening Gert Sørensen
 Lundshøjvej 14
 3782 Klemensker

Kontaktperson i BRK er
Morten Bach Jørgensen
Teknik og Miljø, Naturgruppen
Skovløkken 4, Tejn
3770 Allinge
5692 2383
morten.bach.joergensen@brk.dk

9 Aftalens varighed

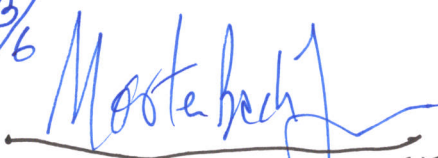
Aftalen gælder 2013-2014 hvorefter den revideres.

10 Forfald, nedtagning, bortskaffelse

Nedtagning og bortskaffelse af elementer anlagt i projekt Mulighedernes Land foretages, hvis lokale ikke udfører det, af BRK.

11 Bilag

1. Oversigtskort stier og markeringspæle
2. Oversigtskort Terrænelementer langs stier
3. Oversigtskort Oversigtskort og informationstavler
4. Liste over lodsejere
5. Tilgængelighedsoversigt efter besigtigelse af Erling Johansen, tilgængelighedskonsulent

^{3/6}

MORTEN BACH JØRGENSEN

GERT SØRENSEN

